

Kertomus

Helsingin Kirjanpainajain Yhdistyksen

toiminnasta vuodelta 1892.

Taloudellinen ahdinko, joka nykyään vallitsee maussamme, on vaikuttanut yhdistyksenkin toimeliaisuuteen ja vielä enempi, koska työnpuute on ollut tuntuva, josta on luonnollisena seurauksena huonommat tulot, sekä yksityisillä että koko yhdistyksellä. Tästä huolimatta on yhdistys kumminkin koettanut välttää jäsenissä laimeutta sekä valvoa heidän oikeuksiaan vapaina työmiehinä. — Huomattavana tapauksena vuoden kuluessa mainittakoon Kirjapainotaidon 250-vuotinen muistojuhla Syyskuun 17 ja 18 p:nä. Juhlan ohjelma oli seuraava: keskustelukokous Seurahuoneella; työskentelevä näyttely kirjapainoissa; juhlakonsertti Yliopiston juhlasalissa Kirjanp. Yhd. laulu- ja soittokunnan myötävaikutuksella; painotuotteiden näyttely Yliopiston kirjastorakennuksessa; Juhlapäivälliset Kaivopuistossa sekä Kirjanp. Yhd. toimeenpanema iltama Seurahuoneella.

*

Vuoden kuluessa on pidetty 9 kuukaus- ja 3 ylimääräistä kokousta. Kuukauskokouksissa on muun muassa käsitelty seuraavia kysymyksiä:

„Mikä on syynä, ettei harrastus yhdistykseen kaikissa painoissa ole yhtä vilkas?“ — Yhdistys lausui paheksumisensa tästä.

„Teollisuushallituksen ammattiyhdistys-kysymys“. — Päätettiin toivomuksena ehdottaa että kukin ammatti vapaalla jäsenyydellä muodostaisi yhden koko maata käsittävän yhdistyksen kuuluva yhteisen keskushallituksen alle.

„Onko nais-ammattitoveriemme asema yleistyöhön niinkuin olla pitäisi?“ — Keskustelusta selveni ettei heidän asemansa yhteistyöhön katsottuna ollut niinkuin sen pitäisi olla ja kehoitettiin toimik. lähettämään pyyntökirjoitus liittymään lukuisammin yhdistykseen.

„Kuinka käy 250-vuotisen juhlan kanssa?“ — Päätettiin juhlan viettämistä varten asettaa komitea, joka toimisi yhdessä isäntäyhdistyksen, faktoriklubin ja sanomalehtimiesklubin kanssa.

„Suomalaisen kirjapainosanaston toimittaminen kirjapainotaidon Käsikirjaa varten“. — Tätä sanastoa valmistamaan valittiin hrat H. J. Forsström ja J. Pehkonen.

„Onko työnpuutetta olemassa tšekäläisissä kirjapainoissa eli ei?“ — Päätettiin m. m. lausua se toivomus että kirjainkustantajat ja toimittajat jakaisivat työnsä tasaisemmin läpi vuoden.

„Työn-ystävään työväen asuntokysymys“. — Kysymystä käsiteltäessä tehtiin muistutus että piirustuksiin ei oltu otettu leivin uunia, sekä olisi valvottava että vuokratut tontit sittemmin saisi lunastaa omiksi.

„Onko yhdistyksen jäsenellä, joka työnpuutteen johdosta ei voi jäsenmaksujaan suorittaa, oikeus kuulua yhdistykseen?“ — Päätettiin että 3:n maksamattoman kuukauden perästä on jäsen erotettava yhdistyksestä, vaan olkoon kumminkin toimikunnalla valta tehdä poikkeus tästä.

„Koko maalle yhteisen palkkatariffin, paikallisoiloihin sovitettuna, aikaansaaminen?“ — Kysymystä valmistamaan valittiin viisimiehinen komitea; myöhem. kutsuttaisiin ylimääräinen kokous johon isäntä ja johtajia pyydetään saapumaan.

„Suomalaisen kirjapainoliiton perustaminen“. — Kysymys pantiin pöydälle johonkin seuraavaan kokoukseen. „Aiotun 1:sen yleisen työväenkokouksen kysymykset“. — Asetetun komitean lausunnon mukaan, päätettiin yhtyä Työväenyhdistyksen antamiin lausuntoihin.

„Kehoitus maaseutukaupunkien kirjainpainajille“. — Vallitsevan työnpuutteen johdosta päätettiin painattaa sanomalehtiin seuraava kehoitus:

„Sen yleisen työnpuutteen takia, joka nykyään valitsee täkäläisissä kirjapainoissa, varoittaa Helsingin Kirjainpainajain Yhdistys maaseudun kirjainpainajia näinä tukalina aikoina matkustamasta pääkaupunkiin työnhakuun, sillä se on kuitenkin hyödytön matka! Tämä nykyään pian loppuun kulunut vuosi on monelle kirjainpainajalle ollut koetuksen vuosi ja ensi tuleva vuosi näyttää vielä synkemältä. Moni maaseutulainen käy jo työtönnä ilman toivoa että edes tulevaisuudessakaan saada työtä joten kaivataan kaikkea, mitä tarvitaan jokapäiväsen elämän ylläpitämiseksi.

Helsingissä Joulukuulla 1892.

Toimikunta“.

„Eikö tarpeeton ylityö olisi poistettava ja ylityötä tehtävä vaan silloin kuin johtaja näkee sellaista tarpeen vaatimaksi?“ — Päätettiin lähettää täkäläisille kirjainpainojen johtajille nöyrä pyyntö että he sulettaisivat painot k:lo 8,10 j. p.p.

Kaikkiaan on yhdistyksen kuukauskokouksissa käsitelty 69 kysymystä, tiedonantoa ja kirjoitusta.

Ylimääräisissä kokouksissa on käsitelty seuraavat kysymykset:

„Kuinka on 250-vuotinen juhla vietettävä?“

„Kysymys torvien hankkimisesta soittokunnalle“ sekä „Käsityöosaston pyyntö saada toimeenpanna iltama, jossa ei tarjottaisi väkeviä juomia“.

Keskusteluaineiksi yleiseen kirjainpainajain kokoukseen Syyskuun 17 p. oli yhdistys jättänyt seuraavat kysymykset:

„Onko oppilassuhteet painoissa niinkuin olla pitäisi?“

„Voidaanko aikaansaada yhteinen palkkatariffi koko maalle, paikallisoihin sovitettuna?“

„Eikö Suomalainen kirjanpainajain liitto olisi perustettava?“

„Eiköhän olisi paikallaan, että niin paljon kuin mahdollista siirtyä entisestä laskutavasta varmaan palkkajärjestelmään?“

„Käsikirjoitusten mallikelpoisuudesta“.

*

Toimikunnan muodosti vuoden kuluessa seuraavat henkilöt:

O. Lindstedt, puheenjohtaja,
G. Wallin, varapuheenjohtaja,
E. Wahlstein, kirjuri,
J. A. Kosk, kassanhoitaja,
G. Liimatainen, kirjastonhoitaja,
A. Karjalainen, varastonhoitaja, sekä
J. Skarp.

Joka on pitänyt 51 kokousta sekä alustanut ja käsitellyt 144 kysymystä, tiedonantoa ja kirjoitusta.

Yhdistyksen jäsenluku on vuoden kuluessa vaihdellut 150 ja 200 välillä.

*

Kurssi ruotsinkielen oikeenkirjoituksessa on toimeenpantu yhdistyksen huoneustossa, opetusta on antanut maisteri I. Smeds.

Samoin **kurssi piirustuksessa** jossa on opetusta antanut arkkitehti Lindqvist.

Veistokurssi on toimeenpantu, johon noin 25 yhdistyksen jäsentä on ottanut osaa.

Yhdistys on myöskin hankkinut jäsenilleen tilaisuutta **voimisteluharjoituksiin**, joka on ollut erittäin tervetullut katsoen siihen, että osanottajia on ollut lukuisasti; johtajana on ollut And. v. Pfaler.

Yhdistyksen **purjeklubi** on vuoden kuluessa toimeenpannut 3 kilpapurjehdusta palkinnoilla, jotka on koottu yhdistyksen jäsenten kesken. Neljä venettä mainitusta purjeklubista teki purjehdusmatkan Hankoon ja Tammiisaareen.

Puhujaklubi on ollut jonkun aikaa vuotta toiminnassa. **Teaatterinäytäntöjä** on toimeenpantu yhdistyksen huoneustossa; sekä

Arpajaiset Ylioppilastalolla, yleisen rahaston hyväksi. **Käsityöosasto** on ollut vuoden kuluessa toimessa. Sen toimikuntana ovat: olleet rouva A. af Heurlin, puheenjoht., Bertha Lindroos, varap., Anna Schmidt, kirjuri sekä A. Westerholm, kassanh.

Rahastoon **Suomalaisen kirjapainotaidon käsikirjaa** varten on yhdistys varoistaan myöntänyt 115 markkaa.

Kutsumuksen osaaottamaan kansainväliseen kirjapainajain kongressiin Bernissä, on yhdistyksellä ollut kunnia vastaanottaa, vaan jätettiin taloudellisista syistä huomioimattamatta.

Alaikäisten oppilaitten käyttämisestä ylityössä Hufvudstadsbladetin kirjapainossa on yhdistys toiminut siihen suuntaan että asianomainen ammatintarkastaja on poistanut epäkohdan.

Järjestysvaliokuntaan, jonka yhdistys on asettanut valvomaan sisällistä järjestystä, on kuulunut seuraavat henkilöt: J. Holmberg, puheenj., A. Nyman, kirjuri, F. Hällstén, G. Eklund, E. Eriksson, V. Kumpu, A. Wasenius, E. Kylander, G. H. Cajander, K. Berghem, I. Hyvärinen, ja E. Ehnberg. Valiokunnan puheenjohtaja on ilmoittanut järjestyksen olleen hyvän yhdistyksessä.

Yhdistyksen laulukööri, jonka johtajana on vuoden kuluessa ollut maisteri A. Forsius, on kiitettävällä menestyksellä esiintynyt yhdistyksen kansankonsertissa Ylioppilastalossa sekä useassa iltamassa ja muissa juhlatilaisuuksissa. Harjoituksia on pidetty joka keskiviikko ja perjantai. Korkein lukumäärä jäseniä, kun on kuulunut kööriin on ollut 40, nimittäin kirjapainotaidon 250-juhlan aikana. Sitten on jäsenluku vähentynyt, niin että kööriin on täytynyt lakauttaa joksikin aikaa harjoituksensa, koska muutamat tenorit ovat poistuneet paikkakunnalta. — Köörin toimikuntaan on kuulunut seuraavat henkilöt: J. A. Kosk, puheenjoht., J. Holmberg, kassanh. ja K. Sederholm, kirjuri.

Soittokunta on vuoden kuluessa toiminut hyvällä menestyksellä hra K. Nymanin johdolla. — Soittokunta on

ollut jaettu vanhempaan ja nuorempaan osastoon: vanhempaan kuuluu 12 ja nuorempaan 10 jäsentä. Vanhempi osasto pitää 2:si kertaa ja nuorempi yhden kerran harjoituksia viikossa.

Vanhempi osasto on antanut apuansa m. m. Ingoossa toimeenpannuissa kansanhuveissa Länsi-Uudenmaan kansanopiston hyväksi; Kirjapainotaidon 250-vuotisessa juhlassa ja yhdistyksen toimeenpanemassa kansankonsertissa Ylioppilastalossa sekä kaikissa yhdistyksen toimeenpanemissa juhlatilaisuuksissa ja iltamissa.

Juhlatoimikunnan muodosti vuoden alussa hrat E. Walldén, puheenj., K. Sederholm, kirjuri, A. Pethman, kassanh., A. Itkonen ja F. Halén. Myöhemmin syksyllä ovat mainitut herrat luopuneet toimestaan ja heidän sijaansa on valittu herrat A. Ahlroos, puheenj., A. Andersson, kassanhoitaja, K. Holmberg, A. Henriksson ja K. Skogster.

Juhlatoimikunta on vuoden kuluessa toimeenpannut seuraavat hovit:

1:det naamiohovit Palokunnan talossa, 1:den iltaman Ylioppilastalossa, 1:den samoin Seurahuoneella, 1:den kansankonsertin Ylioppilastalossa sekä teatterinäytäntöjä, iltamia, illanviettoja, jäsenyhtymiä ja lastenjuhlan yhdistyksen huoneustossa, huvimatkan Seurasaareen sekä kävelyretken Vapunpäivänä Alppilaan.

Kirjasto käsittää tätä nykyä 126 ruotsalaista ja 74 suomalaista eli yhteensä 300 kirjaa. Näistä on vuoden kuluessa lainattu 228 ruotsalaista ja 44 suomalaista, yhteensä 272 lainaa.

Kirjastoon on vuoden kuluessa lahjoittaneet kirjoja seuraavat nimittäin: hrat Kalnin, O. Lindstedt, J. A. Kosk, Krekelä ja A. Hjelt, jota paitsi on saatu Työväenyhdistyksen vuosikertomus v:ltä 1891, Aijotun 1:sen yleisen Työväenkokouksen asiakirjat, Teollisuushallituksen tiedonantoja, joista lahjoista yhdistys täten lausuu sulimmat kiitoksensa.

Erittäinkin on yhdistys kiitollinen Ruotsalaiselle Kirjallisuuden Seuralle siitä arvokkaasta kirjakokoelmasta, joka yhdistyksellä on ollut kunnia vastaanottaa mainitulta seuralta, varsinkin koska tämä seura on ollut *ainoa*, joka on ottanut huomionsa erään, yhdistyksen Puhujaklubin lähet-

tämän kiertokirjeen, jossa pyydettiin hyvántahtoisesti lahjoja yhdistyksen kirjastoon.

Kiitollisuutensa esiintuo yhdistys vielä seuraavien sanomalehtien toimituksille, jotka hyvántahtoisesti ovat lähettäneet sanomalehtensä yhdistykselle, nimittäin: Päivälehti, Nya Pressen, Hufvudstadsbladet, Aftonbladet, Lördagsqvällen, Lauantai, Kirjapainolehti ja Typografbladet sekä sitäpaitsi mainittakoon kiitoksella Uusi Suometar, Päivälehti ja Hufvudstadsbladet, jotka ilmaiseksi ovat painattaneet yhdistyksen kokousilmoitukset.

Svensk Typograf-tidning on tilattu.

Nordinin ulosantama „Käsikirja Kirjapainotaidossa“ on hankittu kirjastoon.

Yhdistyksen huoneusto, joka aina vuoden alusta on sijainnut puurakennuksessa, Richardinkatu 4, on 1 p:stä Kesäkuuta sijainnut Centraalipasaasissa. Huoneustoon kuuluu sali, 4 huonetta, kyökki ja eteinen. — Yhdistyksen ravintoloitsijana on ollut 1 p:stä Kesäk. neiti C. Pettersson.

Helsingissä, Maaliskuulla 1893.

Toimeksi saanut:

Emil Wahlstein.

Rahastonhoitajan tiedonanto Kirjanpainajain Yhdistyksen kassan tilasta v. 1892.

Tuloja:

Juoksevalla tilillä Pohj. Osakepankissa . . .	6: 09
Vuoden kuluessa saatu kuukausmaksuja . . .	1,911: 25
Säästölaatikosta	21: 65
Ravintoloitsijalta vuokraa	450: —
Käsityöosastolta	7: 17
1 kpl. Kirjapainolehteä	— 30
Laulukunnan lainasta maksettu	257: 60
Hra Söderlundilta	4: 85
Kirjastonhoitajalta	4: 45
Huveista	4,437: 36
Ulkona olevia saatavia	1,077: 54

Summa *Smc.* 8,178: 26

Menoja:

Juoksevalla tilillä Pohj. Osakepankissa . . .	6: 09
Soitannon opettajan palkkio	336: —
Laulunopettajan palkkio	150: —
Käsityöosastolle	295: —
Huoneiston vuokra	1,833: 30
Laulukunnan matka Tammisaareen	167: 90
Suomenkielisen oppikirjarahastoon	115: —
Rahastonhoitajalle palkkio v. 1891	100: —
1891 vuoden tilien laatijalle	30: —
Kirjojen sitominen	80: —
Handbok i Boktr. konsten	7: —
Sanomalehtien tilauksiin	24: 31
Jäsenlippujen ja kuukausilippujen painaminen y. m.	108: —
Nuottien kirjoittajalle	38: 10
Kaikell. korjaustöitä	52: 25
Vuosimaksu 3 jäs. edestä Ammattiyhd. kes- kuskomiteaan	9: —
Palovakuutusmaksu	2: 40
Ovi huoneustoon	150: —
Vuoden kuluessa kalustoon	133: 80
Uusista soittokoneista maksettu	200: —
Kaikellaisia menoja	89: 70
Huveihin	2,607: 84
Maksettu velka rakennusrahastoon	284: —
Ulkonaolevia saatavia	1,077: 54
Rahaa kassassa	281: 03
Summa Smf.	8,178: 26

Kalustotili.

Kalusto, josta velkaa hra Waseniukselle 1,100 markkaa uusista soittimista	5,530: 10
Summa Smf.	5,530: 10

Eri rahastojen tila oli v. 1892 lopulla:

Rakennusrahasto:

Säästöä säästöpankissa v. 1893	1,649: 35	
Vuoden kuluessa talletettu säästö-		
pankkiin	336: —	1,985: 35

Pohjarahasto:

Säästöpankissa v. 1893	131: 96	
Rahaa kassassa	— 66	132: 62

Vararahasto:

Säästöpankissa	32: 85
--------------------------	--------

Stipendirahasto:

Säästöpankissa v. 1893	482: 57
----------------------------------	---------

Suomenkielinen oppikirjarahasto:

Talletustilillä Pohj. Osakepankissa		
v. 1893	200: —	
Vuoden kuluessa talletettu Pohj.		
Osakepankkiin	300: —	
Vuoden kuluessa talletettu säästö-		
pankkiin	58: —	558: —

Satunnaisten menojen rahasto:

Säästöpankissa	108: —	
Rahaa kassassa	— 50	108: 50

Helsinki, 26 p. Helmik. 1893.

J. A. Kosk.

Tilintarkastuskertomus.

Allekirjoittaneet ovat tarkastaneet 1892 vuoden tilit ja huomanneet ne olevan hyvästi hoidetut.

Ainoa mitä tahtoisimme saada huomauttaa on, että kassöörin tekemissä ulosmaksuissa ei aina löydy puheenjohtajan hyväksymistä.

Ehdotamme myöskin että ulkonaolevista saatavista pyyhittäisiin pois sellaiset, joista varmaan tiedetään että niitä on mahdoton saada ja että toimikunta valtuutettaisiin lain avulla hakemaan toiset.

Katsomme samalla tarpeelliseksi huomauttaa, että seuraavaa tilintarkastusta varten valitaan myöskin pari kalustontarkastajaa. Emme ole sellaista tointa pitäneet velvollisuutenamme koska sitä ei edelliseltäkään tilintarkastajat ole tehneet.

Kolmas tilintarkastaja on sairauden tähden ollut kykenemätön tarkastuksessa osallisena olemaan ja varamies ei enää kuulu yhdistykseen, jonka tähden allekirjoittaneet kahden ovat tilit tarkastaneet. Me puolestamme ehdotamme, ylläolevilla huomautuksilla täyden tilinvapauden toimikunnalle.

Helsingissä Maalisk. 11 p. 1893.

K. O. Sederholm.

J. A. Snell.